

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K procesnímu nástupnictví při singulární sukcesi

Soudní praxe poslední doby ukazuje, že ve velkém množství sporů dojde v průběhu řízení nejméně jednou k převodu nebo přechodu práv nebo věcí, které jsou předmětem řízení, z účastníka řízení na někoho jiného. Proto pokud v průběhu řízení dojde k přenesení práva či povinnosti, o něž v řízení jde, a tato skutečnost neznámá ztrátu způsobilosti být účastníkem řízení, je žádoucí, aby se tato změna v probíhajícím procesu odrazila. K tomu slouží právě institut procesního nástupnictví upravený v § 107a občanského soudního řádu (dále jen „OSŘ“).

Procesní nástupnictví je použitelné pouze ve sporném řízení, řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem, v řízení o výkon rozhodnutí a v exekučním řízení prováděném podle zákona exekučního řádu.

K procesnímu nástupnictví může dojít tehdy, jestliže žalobce s poukazem na konkrétní právní skutečnost, s níž předpisy spojují převod nebo přechod práva a povinnosti, o které v řízení jde, navrhne, aby nabyvatel práva vstoupil do řízení na místo dosavadního účastníka (svého právního předchůdce), a jestliže soud tuto změnu v okruhu účastníků připustí. Aby soud podle § 107a odst. 2 OSŘ návrhu žalobce na rozhodnutí o singulární sukcesi vyhověl, musí být prokázány formální podmínky, že nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva na jiného, že se tato právní skutečnost týká práva nebo povinnosti dosavadního účastníka řízení a že nastala (došlo k ní) po zahájení řízení.

K tomu, aby mohl soud vyhovět návrhu na vstup nového žalobce do řízení namísto žalobce dosavadního, požaduje ustanovení § 107a OSŘ, aby takový postup dosavadní žalobce nejen navrhl, ale aby ten, kdo má vstoupit na místo žalobce, s takovým postupem souhlasil. K procesnímu nástupnictví podle § 107a OSŘ dochází pouze na základě návrhu. Absence návrhu žalobce, jenž je pro rozhodování soudu o postupu podle § 107a OSŘ obligatorní podmínkou, představuje nedostatek podmínky řízení, bez níž by soud neměl řízení ve věci procesního nástupnictví konat ani o věci rozhodnout. Je-li přesto rozhodnutí vydáno, náleží účastníku právo domáhat se jeho nápravy prostřednictvím opravných prostředků. Jestliže však postižený účastník řízení svého práva nevyužije a (nesprávné) rozhodnutí nabude právní moci, je v důsledku právní moci nezměnitelné a závazné a nic na tom nemění skutečnost, že při jeho vydání soud pochybil. Soud je povinen v dalším průběhu řízení k němu přihlížet; je jím vázán.

Znění ustanovení § 107a odst. 1 OSŘ je sice formulováno tak, jako by chtělo naznačit jen jedinou variantu dopadů singulární sukcese, totiž že nabyvatel práva nebo povinnosti vstoupí do řízení na místo dosavadního účastníka řízení, pro něhož tak řízení zcela končí. Takový výklad je však neudržitelný již s ohledem na potřeby praxe, v níž je běžné, že účastník soudního řízení může např. v jeho průběhu převést pouze část svých práv, jichž se řízení týká. Tam uvedenou formulaci „na místo“ je proto třeba chápat i jako „vedle dosavadního účastníka v rozsahu práv a povinností, ohledně nichž nastal převod nebo přechod“. Typickým příkladem je smlouva uzavřena v souladu s § 524 a násl. občanského zákoníku, kdy žalobce postoupil pouze část své pohledávky, kterou v řízení vymáhá po

žalovaném.

Iva Bělková
[WEINHOLD LEGAL](#)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Několik poznámek z pera Nejvyššího soudu k nemozem z povolání a důkazní nouzi](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [10 otázek pro ... Piotra Adamczyka](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)